

vané. V souzeném případě nemůže tedy zavrhovatelka uplatnití zadržovací právo návrhem podle čl. 310, odst. 2, obch. zák., nýbrž žalobou podle čl. 315 obch. zák. Bylo proto rekursu vyhověno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Napadené usnesení hoví stavu věci a zákonu, a odkazuje se proto navrhovatelka na jeho odůvodnění. Dovojuje-li nyní právo na uspokojení své pohledávky z titulu práva zástavního podle ustanovení čl. 310 nebo 311 obch. zák., vytýkajíc při tom, že nebylo vůbec nutno, aby zástava byla zřízena písemně, přehlíží, že ani podle obsahu jejího návrhu na povolení prodeje 5000 akcií nebyla výslovně sjednána zástava oněch 5000 akcií, o jejichž prodej jde, a že proto navrhovatelka také tvrdila, že jí přísluší v každém případě retenční právo ve smyslu čl. 313 a násl. obch. zák. V takovémto případě však záleží výhoda peněžních ústavů, uvedených v nařízeních ze dne 28. října 1865, č. 110 ř. (ponechaného v platnosti čl. V uvoz. zák. k ex. ř.), jen v tom, že mohou vykonati retenční právo na movitých věcech a cenných papírech dlužníka, jichž nabyly obchodem podle stanov dovoleným, podle předpisů čl. 313 až 315 obch. zák. třebaže dlužník nebyl kupcem a pohledávka nevznikla z obchodního jednání. Jinak však co do realizace tohoto práva se nic nezměnilo na ustanovení čl. 315 obch. zák., podle něhož lze navrhnouti prodej zadržovaných věcí proti dlužníku toliko žalobou (srv. čl. III řeč. nař.).

Čís. 16377.

Ochrana původského práva k stavebním plánům (zák. č. 218/1936 Sb. z. a n.).

Kdo se domáhá náhrady škody podle § 57 zák. o původ. právu nebo nároku na obohacení podle § 58 uved. zák., musí po skutkové stránce náležitě doložit, že a proč šlo o dílo umělecké hodnoty. Nestačí pouhé tvrzení, že napodobené stavitelské plány byly dílem stavitelského umění.

(Rozh. ze dne 8. října 1937, Rv I 259/36.)

Žalobce zhotovil pro Občanskou záložnu v N. R. na její vyzvání náčrtky, stavební plány a rozpočet na stavbu jednopatrového záloženského domu a účtoval za dotčené dílo celkem 8.626 Kč. Tvrdě v podstatě, že žalovaná Občanská záložna odevzdala plány žalobcem vypracované druhému žalovanému Janu K., zednickému mistru v P., bez žalobcova vědomí a souhlasu k přepracování a že žalovaný Jan K. zhotovil pak podle nich plány nové, které dal žalované Občanské záložně podepsati a předložil stavebnímu úřadu se žádostí o povolení stavby; že ty plány se shodují co do půdorysu a řezu — až na nepatrné doplňky a bezvýznamné změny — s žalobcovými plány, že bylo tudíž žalobcovo dílo proti zákonu o právu autorském napodobeno, že takto oba žalovaní naložili neoprávněně s žalobcovým dílem, zasáhnuvše tím

do jeho práva, a že jsou proto povinni nahraditi mu škodu i ušlý zisk a odškodné za utrpěné příkoří, ježto šlo o dílo stavitelského umění, domáhá se na obou žalovaných zaplacení 36.090 Kč 40 h, omezených za sporu na 30.090 Kč 40 h s přísl. Nižší soudy zamítly žalobu, o dovolací soud z těchto důvodů: Odvolací soud má shodně s prvním soudem za to, že v souzeném případě nejde o zásah do autorského práva ve smyslu zákona č. 218/1926 Sb. z. a n. a že žalobní nárok není oprávněn. Žalobce spatřuje takový zásah v tom, že žalovaní přepracovali jím vypracované stavební plány, že podle jeho plánů, ovšem přepracovaných, provedli stavbu a že žalovaný zednický mistr podepsal plány svým jménem, a odvolává se při tom zcela nepřipustně na §§ 16, 31, 32 č. 3, 33 č. 3 a 47 č. 2 původ. zák. Z přednesu stranla výsledků průvodního řízení plyne, že žalovaná Občanská záložna objednala roku 1932 u žalobce pouze stavební plány pro zamýšlenou stavbu záloženského domu podle doručeného mu náčrtku, naznačujícího její přání, při čemž se o provedení stavby samé mělo rozhodnouti později a též rozhodlo zvláštní soutěží, dále že žalobce plány zhotovil a dostal za ně zaplacenou požadovanou odměnu, že si záložna později roku 1934 podle zatím změněných poměrů a potřeb přála určité změny na uvedeném projektu, že dala proto od spoluobžalovaného vypracovati, ovšem na podkladě projektu původního, nové plány, které se sice co do vnitřní dispozice celkem kryly s žalobcovými plány, ale po stránce vnější architektury se od nich podstatně lišily a představovaly samostatné řešení, a že podle těchto nových plánů žalovanými při předložení stavebnímu úřadu podepsaných byla pak stavba provedena. Jde tu především o otázku, zda takovéto jednoduché stavební plány, které představují vlastně jenu více méně řemeslné vypracování a příslušným předpisům způsobené formulování stavebníkových přání, lze vůbec pokládati za umělecké dílo, mající nárok na ochranu zákona č. 218/1926 Sb. z. a n., ježto uvedeným zákonem jsou podle § 4 chráněny jen tvorby v oboru umění, tedy díla skutečného výtvarného umění, jež představují plod tvůrčí činnosti umělecké. O tom by ovšem musili promluvíti poslední slovo umělečtí znalci resp. znalecké sbory dotčené v § 62 autor. zák. Avšak i kdyby se obyčejným stavitelským plánům, o jaké tu jde, přiznala povaha uměleckého díla ve smyslu § 4 č. 6 řeč. zák., nemůže žalobce zajisté spatřovati zásah do svého autorského práva v tom, že se podle jeho plánů za odměnu objednaných a jím dodaných provedla příslušná budova jiným stavitelem, neboť jak podle znaleckého posudku, tak podle dopisu, jímž byl proveden důkaz, a podle notorické zvyklosti se při objednávce projektu předpokládá, že objednatel smí zaplaceného plánu též skutečně upotřebiti k provedení stavby, aniž si musí koupiti od projektanta ještě zvláštní právo k tomu. Není tu však ani zásah ve smyslu zneužití žalobcových plánů k zhotovení nových plánů, neboť žalovaný zednický mistr vypracoval podle přání a potřeby spolužalované záložny, byť i na podkladě shodném s žalobcovými plány, co do vnitřního a již žalobci zásadně předem řešeného uspořádání stavby projekt, jak znalec praví, architektonicky samostatný, který by ostatně bylo lze pokládati podle §§ 9 a 33 č. 1 původ. zák. aspoň za samostatné originální zpracování cizího díla, jež je zákonem dovoleno.

Že pak podepsání takového výrobku vlastním jménem nemůže zakládati přestupek dle § 47 č. 2 zák. č. 218/1926 Sb. n. s. není potřebí se šířiti. Není tudíž odvolání v žádném směru důvodné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce opíral žalobce své žalobní nároky o předpisy zákona o původském právu ze dne 24. listopadu 1926, č. 218 Sb. z. a n., a to nárok na náhradu škody o § 57 a nárok z obohacení o § 58 řeč. zák. Prvním předpokladem takovýchto nároků jest však, že šlo o dílo, které je a může být předmětem původského práva ve smyslu § 1 a § 4 původ. zák., tu jmenovitě podle odst. 2 č. 6 nebo 7 řeč. zák. Že jde o takovéto dílo umělecké hodnoty, jakou původské právo předpokládá, musí žalobce nejen tvrditi, ale i po skutkové stránce náležitě doložiti, aby bylo zřejmé, proč je za takové dílo považuje. Teprve toto jeho tvrzení má být, je-li potřebí, přezkoumáno v průvodním řízení.

V souzeném případě však žalobce dotčené své povinnosti nedostal, nýbrž se po výtce obíral jenom otázkou svého původství a pak otázkou zásahu žalovaných a jejich závadného jednání, kteréžto otázky by však mohly míti význam a přijíti na přetřes teprve na druhém místě. V žalobě a také v dalším řízení mluvil žalobce jen o svých plánech, jako by jakékoli plány od něho pocházející již pro tuto skutečnost požívaly ochrany dotčeného zákona. Teprve v dalším svém přednesu, kde opětně dovozuje závadnost jednání žalovaných s hlediska §§ 16, 31, 32 a 33 uved. zák. se uvádí, že žalovaní napodobovali nebo dali napodobiti jeho dílo »stavitelského umění« stavbou. Že o takové dílo šlo a proč je za takové dílo označuje, žalobce ani tím nenaznačuje a neuvádí skutečností, jež by s tohoto hlediska mohly a měly být přezkoumány znaleckým posudkem, a důkaz znalcem na tomto místě ani nenabízí.

Podle vylíčeného stavu věci dopadla ovšem i průvodní usnesení, jimiž byl přípuštěn znalecký důkaz. Vše to se týká jen otázek původství a zásahů, nic však neobsahuje to, čím by se doličovala ona umělecky hodnotná povaha příslušných plánů, která je předpokladem původského práva a jeho ochrany.

Za toho stavu věci, když žalobce tento první předpoklad nároku dovozovaného z původského práva o žádné skutkové okolnosti a žádná tvrzení neopřel, nebylo zde ani podkladu pro posudek znalce nebo znaleckého sboru; žalobcovy nároky postrádají tedy dotčeného hlavního podkladu hmotněprávního a jsou všechny jeho námitky uplatněné v opravném řízení zcela bezdůvodné. Platí to zejména též o všech námitkách, jež uplatňuje v dovolání, nechť se týkají řízení nebo právního posouzení.

Čís. 16378.

Není-li nic jiného ujednáno, přechází nebezpečí nahodilé zkázy věci prodané s výhradou práva vlastnického jejím o d e v z d á n í m kupiteli.

(Rozh. ze dne 8. října 1937, Rv I 717/36.)